

efterhaanden ved hans egen Aabenmundethed mere at vide om hans Livsmaal og Planer, end adskillige skøttede om.

Han var ikke kommen til Rom som Pilgrim af nogen Art. Ligesom han ikke lokkedes af Museerne, gik han ret ligegyldig forbi de altid aabne Kirkedøre, hvorigennem Vejen for hans Rejseledsagersker og saa mange andre af de Fremmede førte til det egenlige Rom: disse firehundrede kælderdunkle, røgelsemættede, af Vokskerter og smaa Oljelamper oplyste Rum, hvor Middelalderen endnu levede i usvækket Inderlighed og Kraft, en Stilhedens Verden midt i Gadelarmen, en Himmeriges Forgaard, hvor der kun taltes i Toner, og hvor Lovsangen aldrig forstummede.

Det blev det ældste Rom, Antikens Ruiner, der tiltrak Per i denne Byernes By, den „evige“ Stad, Verdenssjælens Mausoleum. Men ogsaa her var det langt mindre Arkitekturens Skønhed, der optog ham, end Murenes Masse, Sammenbindningens Soliditet, den hele titaniske Kraft, der havde udfoldet sig i disse totusindaarige Kæmpeværker. Intet fængslede ham derfor mere end Caracallas og Diocletians Bade og Colosseum. Han kunde sidde timevis inde i Amfiteatrets ørkenøde Indre og underholde sig med i Tankerne at genopbygge det fra Grunden, omgive det med et Fletværk af Stilladser paa en uhyre Arbejdsplads, der var opfyldt af kyklopiske Stenblokke, Oksekærrer og Hundreder af svedende Slaver, og herfra lade det hæve sig Skifte for Skifte som Fundamentet til et Babelstaarn.

Og saadanne Drømmerier førte ham paany til Bøgerne. Disse antike Murkolosser vakte Trangen hos ham til at vide noget mere om Romerfolket og dets Skæbne end det højst uklare, han huskede